

آیین نامه اجرایی قانون راجع به ترجمه اظهارات و اسناد در محاکم و دفاتر رسمی

فصل اول - تشکیلات - اول

فصل اول - تشکیلات

بخش اول: انتخاب، اشتغال، تمدید

الف: ترتیب انتخاب

ماده 1

ماده 1 (اصلاحی 1384/9/8) - قوه قضائیه در صورت نیاز از طریق روزنامه‌های کثیرالانتشار از داوطلبان واجد شرایط مترجمی رسمی دعوت می‌نماید تا درخواست خود را ظرف مهلت معینه در تهران به اداره امور مترجمان رسمی قوه قضائیه از طریق پست ارسال نماید.

ماده 2

ماده 2- درخواست مترجمی رسمی باید دارای پیوست‌های زیر باشد:

1- یک برگ تصویر مصدق از کلیه صفحات شناسنامه.

2- 2 قطعه عکس 4*3،

3- تصویر مصدق بالاترین مدرک تحصیلی (داوطلبانی که تحصیلاتی در ارتباط با زبان مربوط دارند در شرایط مساوی از اولویت برخوردار خواهند بود).

4- گواهی عدم سوء پیشینه (برای کارمندان رسمی دولت گواهی اداره مربوطه مبنی بر اشتغال کافی است)

5- گواهی عدم اعتیاد به مواد مخدر.

ماده 3

ماده 3 (اصلاحی 1384/9/8) - درخواست مترجمی رسمی به ترتیب تاریخ وصول در دفتری ثبت و برای هر داوطلب پرونده جداگانه‌ای تشکیل می‌شود. اداره امور مترجمان رسمی قبل از صدور پروانه مترجمی رسمی از طریق دادگستری محل و یا به طریق مقتضی دیگر درباره صلاحیت داوطلب تحقیق به عمل آورده، نتیجه را در پرونده وی منعکس می‌نماید.

ماده 4

ماده 4 (اصلاحی 1384/9/8) - اداره امور مترجمان رسمی پرونده داوطلبان را در کمیسیونی مرکب از رئیس یا معاون اداره امور مترجمان رسمی و یک نفر که به زبان خارجی مربوطه تسلط کامل داشته باشد و یک نفر از قضات به انتخاب معاونت حقوقی و توسعه قضایی ریاست قوه قضائیه مطرح می‌سازد و واجدین صلاحیت را با تعیین تاریخ برای شرکت در امتحان دعوت می‌کند. دعوت کتباً و حداقل یک ماه قبل از تاریخ امتحان به عمل می‌آید.

ماده 5

ماده 5 (اصلاحی 1384/9/8) - امتحان در تهران در تاریخ معین که از طرف اداره امور مترجمان رسمی به وسیله روزنامه‌های کثیرالانتشار اعلام می‌شود زیر نظر اداره کل امور حقوقی و اسناد و امور مترجمین قوه قضائیه در دو مرحله عمومی و تخصصی زبان به عمل خواهد آمد.

تبصره

تبصره- هیأت ممتحنه از سه نفر اشخاص متبحر در زبان مورد نظر به انتخاب اداره امور مترجمان رسمی تشکیل می‌گردد. در صورت عدم دسترسی به تعداد مذکور، ممکن است از تعداد کمتر استفاده شود.

ماده 6

ماده 6- امتحان عمومی زبان به صورت کتبی و طرح سئوالات چهارگزینه‌ای در سطح تافل در زبان انگلیسی و هم سطح آن در سایر زبان‌ها خواهد بود.

سئوالات امتحان به صورت تشریحی از بان فارسی به زبان مورد نظر و بالعکس خواهد بود.

تبصره 1

تبصره 1- داوطلبانی که در امتحان مرحله عمومی حد نصاب نمره قبولی را احراز نکرده باشند می‌توانند درخواست تجدید نظر بدهند. در این مرحله ورقه امتحان توسط استاد مصحح بازبینی خواهد شد.

تبصره 2

تبصره 2- برای انجام امتحان مرحله عمومی از بانک سئوالات که به همین منظور تشکیل می‌گردد استفاده خواهد شد.

تبصره 3

تبصره 3- استفاده از فرهنگ لغات در امتحانات تخصصی تشریحی مجاز است.

ماده 7

ماده 7 (اصلاحی 1384/9/8) - سئوالات امتحان مرحله تخصصی به صورت ترجمه از زبان فارسی به زبان خارجی و بالعکس می‌باشد و طرح سئوالات و تصحیح اوراق امتحان زیر نظر کمیسیون مذکور در ماده (5) و توسط هیأت ممتحنه مذکور در تبصره ماده (5) صورت می‌گیرد و نمره‌ای که به هر یک از دو مرحله داده می‌شود از عدد 100 منظور می‌گردد و نمره هر ورقه در ذیل یا ظهر آن به حروف و عدد ثبت شده و به امضای هیأت ممتحنه می‌رسد.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1384/9/8) - حداقل نمره قبولی برای هر یک از دو امتحان 50 خواهد بود و در صورتی که در رشته مورد نیاز هیچیک از داوطلبان نمره مذکور را به دست نیاورد و نیاز مبرمی وجود داشته باشد اداره کل حقوقی و اسناد و امور مترجمان رسمی می‌تواند با موافقت معاونت حقوقی و توسعه قضایی نمره کمتری را هم بپذیرد.

تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 1384/9/8) - هر داوطلب می‌تواند در خواست اعتراض به ورقه خود را ظرف مهلت 20 روز از تاریخ اعلام نتیجه امتحان کتبی به اداره امور مترجمان رسمی تسلیم نماید و رئیس اداره امور مترجمان رسمی می‌تواند ورقه داوطلب را به شخص یا هیأت ممتحنه دیگری واگذار نماید.

ماده 8

ماده 8- در اصلاحات 1384/9/8 حذف شده است.

ماده 9

ماده 9 (اصلاحی 1384/9/8) - اداره امور مترجمان رسمی از قبول شدگان درامتحانات کتبی برای مصاحبه دعوت می‌نماید. مصاحبه زیر نظر کمیسیون مذکور در ماده (4) انجام می‌گیرد و قبول شدگان در مصاحبه برای کارآموزی معرفی می‌شوند.

تبصره

تبصره (الحاقی 1384/9/8) - اعضاء رسمی هیأت علمی دانشگاه‌های معتبر که دارای درجه دکتری در رشته زبان مورد نظر بوده و در آن رشته تدریس می‌نمایند از شرکت در امتحان و کارآموزی معاف می‌باشند و نیز داوطلبانی که در رشته زبان مورد تقاضا دارای درجه فوق لیسانس یا دکتری باشند، از شرکت در امتحان عمومی معاف خواهند بود.

ماده 10

ماده 10 (اصلاحی 1384/9/8) - انتخاب شدگان باید حداقل 3 ماه نزد یک مترجم رسمی همان زبان که حداقل 10 سال تجربه مترجمی رسمی داشته باشند با معرفی داوطلب و تأیید مترجم رسمی مذکور و اداره امور مترجمان رسمی کارآموزی نموده و کارآموز باید در مدت کارآموزی زیر نظر مترجم سرپرست خود گواهی اتمام دوره کارآموزی و پیشرفت تجربی را از مترجم سرپرست خود اخذ نماید. در غیر این صورت دوره کارآموزی برای یک بار دیگر تمدید خواهد شد.

تبصره

تبصره- در رشته‌هایی که سابقه مترجمی رسمی کمتر از 10 سال است، شرط مقرر در فوق از حیث مدت 10 سال رعایت نخواهد شد.

ماده 11

ماده 11 (اصلاحی 1384/9/8) - قبول شدگان در حضور کمیسیون مذکور در ماده (4) به شرح زیر سوگند یاد می‌کنند:

«به خداوند متعال سوگند یاد می‌کنم که در امر ترجمه قلم و زبان خود را جز به راستی و حقیقت به کارنبرم و در سمت مترجمی راز دار و امین باشم.»

پس از انقضای مدت کارآموزی و ارائه گواهی، اداره امور مترجمان رسمی بر حسب تخصص داوطلب پروانه مترجمی رسمی تخصصی والا پروانه مترجمی رسمی به نام داوطلب صادر و پس از الصاق تمبر به مبلغ مقرر قانونی به آنان تسلیم می‌کند پروانه مترجمی باید دارای عکس و نمونه امضاء باشد.

ب: محل و شرایط اشتغال

ماده 12

ماده 12- مترجم رسمی در غیر حوزه قضایی محل و آدرسی که در پروانه وی منعکس می‌باشد حق اشتغال ندارد و در صورت عدم اقامت در محل مذکور پروانه تمدید نخواهد شد.

ماده 13

ماده 13 (اصلاحی 1384/9/8) - اداره امور مترجمان رسمی در صورت نیاز مشخصات کامل مترجمان را به وسیله روزنامه رسمی و دفترچه‌های مخصوص منتشر می‌کند.

ماده 14

ماده 14 (اصلاحی 1384/9/8) - مترجم رسمی حق تغییر محل کار را از حوزه‌ای که در پروانه وی درج

گردیده به حوزه دیگر ندارد و هرگونه تغییر محل از شهرستان به تهران به تقاضای مترجم رسمی و موافقت کتبی رئیس دادگستری و اداره امور مترجمان رسمی پس از موفقیت در امتحان شفاهی و مصاحبه و تصویب معاونت حقوقی و توسعه قضایی رئیس قوه قضائیه ممکن خواهد بود و مراتب در پروانه مترجمی درج خواهد گردید.

ماده 15

ماده 15 (اصلاحی 1384/9/8) - مترجم رسمی می‌تواند فقط یک دارالترجمه یا مؤسسه ترجمه رسمی دایر نماید. در غیراین صورت به عنوان متخلف از ادامه کار وی توسط اداره امور مترجمان رسمی قوه قضائیه جلوگیری به عمل خواهد آمد.

تبصره

تبصره (اصلاحی 1384/9/8) - اداره امور مترجمان رسمی موظف است علاوه بر تعقیب قانونی مسئول یا مسئولین دارالترجمه‌هایی که برخلاف مقررات این آیین نامه دایر هستند از ادامه فعالیت آن‌ها با کمک نیروی انتظامی جلوگیری به عمل آورد.

ماده 16

ماده 16 (اصلاحی 1384/9/8) - دایر کردن مؤسسه‌ای با نام دارالترجمه یا تحت عنوان دیگر که بدون مسئولیت رسمی یک نفر دارنده پروانه رسمی مترجمی به امر ترجمه اشتغال داشته باشد، ممنوع است و مدیران و مسئولین این گونه مؤسسات طبق مقررات کیفری با اعلام اداره امور مترجمان رسمی تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

ج: تمدید پروانه

ماده 17

ماده 17 (اصلاحی 1384/9/8) - مترجم رسمی باید با در دست داشتن مفاد حساب مالیاتی سنوات گذشته یا گواهی مراجعه به دارایی به منظور تصفیه حساب مالیاتی، هر سه سال یک نوبت در اردیبهشت ماه برای تمدید پروانه خود به اداره امور مترجمان رسمی مراجعه نماید، در صورتی که موجبی برای عدم تمدید

نباشد پس از الصاق تمبر به مبلغ مقرر قانونی پروانه وی برای سه سال توسط اداره امور مترجمان رسمی تمدید می‌شود. اداره امور مترجمان رسمی و دادگستری شهرستان از تصدیق امضای مترجمی که پروانه وی تمدید نشده ممنوع می‌باشند، اداره امور مترجمان رسمی تمدید پروانه را به دادگستری اطلاع می‌دهد.

بخش دوم- شورای عالی ترجمه

ماده 18

ماده 18 (اصلاحی 1384/9/8) - نظر به ماده (9) این قانون شورایی تحت عنوان «شورای عالی ترجمه» به ریاست معاونت حقوقی و توسعه قضایی رئیس قوه قضائیه تشکیل می‌گردد.

ماده 19

ماده 19 (اصلاحی 1378/2/13 و 1384/9/8) - شورای عالی ترجمه علاوه بر معاون حقوقی و توسعه قضایی که رئیس شورا می‌باشد و رئیس اداره امور مترجمان رسمی که در شورا عضویت ثابت دارد دارای 7 عضو دیگر است که دو نفر از مترجمان رسمی زبان انگلیسی، دو نفر از مترجمان رسمی زبان فرانسه، یک نفر مترجم رسمی زبان عربی و دو نفر از اساتید دانشگاه‌ها در رشته مورد نیاز و مسلط لااقل به یکی از زبان‌های انگلیسی یا فرانسه به حکم ریاست قوه قضائیه یا تفویض اختیار از ناحیه ایشان منصوب می‌شوند.

تبصره

تبصره (اصلاحی 1378/2/13 و 1384/9/8) - مترجمان رسمی عضو شورا و اساتید دانشگاه به پیشنهاد رییس اداره اور مترجمان رسمی و در مورد اساتید دانشگاه در صورت نیاز با مشورت وزارت علوم و آموزش عالی منصوب می‌شوند.

ماده 20

ماده 20- وظایف شورای عالی ترجمه به قرار زیر است:

1- رسیدگی به موضوعاتی که مترجمان رسمی در ارتباط با انجام ترجمه‌های رسمی تقاضای ارائه طریق و راهنمایی می‌کنند.

2 (اصلاحی 1384/9/8) - رسیدگی و اعلام نظر مشورتی در باب سئوالاتی که از طرف رئیس اداره امور مترجمان رسمی قوه قضائیه در باب ترجمه رسمی مطرح می‌گردد.

3- به موجب اصلاحیه آیین نامه اجرایی مصوب 1378/2/13 حذف شده است.

4- اتخاذ تصمیم درباره تعیین بهترین و مطلوبترین معادل‌ها در زبان‌های خارجی و برای لغات و اصطلاحات فارسی در مواردی که مترجمان رسمی به یک نتیجه واحد دست نیافته‌اند و از لغات، اصطلاحات و تعبیرات متفاوتی در یک مورد خاص استفاده می‌نمایند و ایجاد وحدت رویه نسبی در امر ترجمه از فارسی به زبان‌های خارجی و بالعکس و تهیه الگوهای مناسب و مطلوب در این زمینه.

تبصره

تبصره- شورای عالی ترجمه نمی‌تواند به وضع لغات جدید فارسی به عنوان معادل‌های خارجی که از وظایف فرهنگستان زبان است، بپردازد لکن می‌تواند معادل‌هایی برای کلمات خارجی که در زبان فارسی وارد شده‌اند به فرهنگستان زبان پیشنهاد نماید.

5- برقراری ارتباط با مراکز علمی، پژوهشی، فرهنگی و آموزشی داخلی و خارجی و به کارگیری ابزار و شیوه‌های نوین در جهت تأمین آخرین نیازهای علمی مترجمین کشور.

6- بررسی و اعلام نظر نسبت به موضوعاتی که از طرف دستگاه‌های دولتی و مراکز علمی و آموزشی کشور و نظیر آن به شورا ارجاع می‌شود.

ماده 21

ماده 21- شورای عالی ترجمه می‌تواند نتیجه بررسی‌های خود را به صورت مقالات و نشریات ادواری یا به صورت فرهنگ‌های تخصصی نظیر فرهنگ‌های حقوقی، اداری، اقتصادی، پزشکی، فنی و ... منتشر نماید و در این زمینه می‌تواند از نظر مشورتی استادان علوم تخصصی و فقها استفاده نماید، پدیدآورندگان این گونه کتب و فرهنگ‌ها از مزایای حقوقی مؤلفین و مترجمین و حق التألیف قانونی بهره‌مند خواهند شد.

ماده 22

ماده 22- به اعضای شورای عالی طبق مقررات حق حضور پرداخت خواهد شد.

ماده 23

ماده 23- شورای عالی ترجمه می‌تواند در چارچوب همکاری‌های علمی و پژوهشی در زمینه امر ترجمه با دانشگاه‌ها و سایر مؤسسات علمی و پژوهشی در داخل و خارج از کشور قراردادهای همکاری برای اجرای طرح‌های ویژه منعقد نماید.

تبصره

تبصره- مواردی از وظایف شورای عالی که انجام آن مستلزم هزینه‌های مالی است پس از تأیید معاونت اداری و مالی وزارت دادگستری و تأمین اعتبارات مربوطه قابل اجرا می‌باشد.

ماده 24

ماده 24 (اصلاحی 1378/2/13) - شورای عالی ترجمه براساس نیاز و مقتضیات اولویت‌های لازم را که فعلاً به ترتیب زبان‌های انگلیسی و فرانسه است تعیین خواهد کرد. رشته علمی مشمول اولویت فعلاً رشته حقوق و شاخه‌های مختلف آن می‌باشد.

ماده 25

ماده 25 (اصلاحی 1378/2/13) - امور اداری و دفتری شورای عالی ترجمه در اداره امور مترجمان رسمی قوه قضائیه متمرکز است و اداره مذکور وظایف دبیرخانه آن شورا را به عهده خواهد گرفت.

ماده 26

ماده 26- شورای عالی در اولین جلسه خود یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد و برای انجام وظایف خود می‌تواند با دعوت از صاحب‌نظران کمیته‌های تخصصی فرعی تشکیل دهد.

ماده 27

ماده 27- برای تشکیل هر جلسه با ذکر موضوعاتی که در دستور جلسه است دعوت‌نامه با امضای رئیس یا نایب رئیس شورای عالی ترجمه برای کلیه اعضاء به نشانی آنان ارسال خواهد شد. جلسات شورای عالی

ترجمه با حضور حداقل بیش از نصف اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات به رأی اکثریت اتخاذ خواهد شد.

ماده 28

ماده 28- در صورت استعفاء یا فوت هر یک از اعضاء شورای عالی ترجمه، عضو جانشین به پیشنهاد شورا و با حکم ریاست محترم قوه قضائیه منصوب می‌گردد و در صورت غیبت بدون عذر موجه هریک از اعضاء در سه جلسه متوالی عضو مذکور مستعفی شناخته شده و جانشین وی تعیین و منصوب خواهد شد.